

Posudek oponenta bakalářské práce

Katedra: Katedra biologických disciplin

Student: Reiserová Alena

Studijní obor: Agroekologie

Název bakalářské práce: Flóra a vegetace zvláště chráněných území v západočeské části jihozápadních Brd

Oponent bakalářské práce RNDr. Rudolf Hlaváček

Povolání oponenta: botanik Hornického muzea Příbram

Hodnocení práce:

Volba tématu práce a její význam: (2) vhodné a významné téma

Komentář: Rychlé a většinou negativní změny vegetace v chráněných územích si vyžadují jejich neustálý monitoring, který je nezbytným předpokladem pro správné řízení managementu konkrétních ZCHÚ.

Formulace cílů práce: (2) cíle byly vhodně formulovány

Metodika zpracování: (2) vhodně zvolena a formulována

Práce s daty a informacemi: (2) použitá data aktuální, práce s informacemi dostatečná vzhledem k tématu

Celkový postup řešení: (1) postup řešení naprosto správný

Teoretické zázemí autora: (4) literární prameny jsou částečné, autor nedostatečně zná teorii problematiky

Komentář: Důvodem sníženého hodnocení je pouze omezená obeznámenost s regionální literaturou a z ní vyplývající nižší přehled o vegetačních, fyto geografických a floristických poměrech jak uvnitř vlastních Brd, tak v širším kontextu z pohledu zasazení Brd do okolního území. To vede k nedocení významu nálezů některých z Brd dosud neznámých rostlin, případně ke snížené kritičnosti při jejich určování a nebezpečí jejich špatné determinace (*Populus nigra*, *Bromus ramosus*). Z neznalosti regionální literatury a podrobnějších regionálních map došlo k nesprávné charakteristice geologického podloží – jihozápadní Brdy, resp. západní část jižních Brd spadající již na území bývalého okresu Plzeň-jih, není budována prvohorními horninami /jak podle Šmahela (2000) autorka na str. 11 uvádí: "v jihozápadní části se jedná o hořické pískovce a kloučecké slepence", nýbrž proterozoickými usazeninami s převahou břidlic a z období proterozoika rovněž pocházejícími bulžníky a spility. Prvohorní horniny se podílejí na stavbě východní části jižních Brd (masiv Třemšína ...) a nacházejí se tudíž již mimo zájmové území. Jak v přehledu literatury, tak v kap. 3.2 chybí větší množství z Brd publikovaných prací a v různých institucích deponovaných botanických rukopisů. K nejvýznamnějším chybějícím dílům patří Štěpánova rigorózní práce z roku 1968 věnovaná lesní flóře a vegetaci Brd a Podbrdská, v níž velké množství údajů pochází právě z jižních Brd. Z nejnovějších publikací pojednávajících (alespoň stručně informativně) také o CHÚ, která jsou předmětem bakalářské práce, lze jmenovat knihy Střední Brdy (Cílek a kol. 2005) a Chráněná území ČR XI. Plzeňsko a Karlovarsko (Zahradnický et Mackovčin 2004). Samozřejmě je vhodnější jít přímo k základním zdrojům, jimiž jsou inventarizační průzkumy,

nicméně v přehledu literatury by výše uvedené publikace neměly chybět. Obecně lze ke kap. 3.2 konstatovat, že měla být zpracována podrobněji s použitím daleko reprezentativnějšího výčtu literatury nebo se měla omezit pouze na zájmovou část Brd. V kap. 5.2 je fytogeografická charakteristika území příliš strohá, dokonce nejsou uvedeny ani příslušné fytochoriony (fytogeografické okresy, podokresy), chybí odůvodnění zařazení brdské květeny (oproti květeně okolních území) do fytogeografické oblasti oreofytikum atd.

Práce s odbornou literaturou (citace, norma): (2) autor dodržel citační normu - s výjimkami

Komentář: V kap. 6 není z popisů biotopů jednoznačně zřejmé, zda se jedná o jejich obecný, místním poměrům částečně přizpůsobený popis podle Katalogu biotopů (Chytrý et al. 2001), nebo o vlastní popis skutečné zdejší situace. O tom, že jde o přejatý popis a nikoliv o vlastní charakteristiku biotopu se čtenář přesvědčí až po bedlivém pročtení celé kapitoly a hlavně srovnáním textu v Katalogu s textem v bakalářské práci. Taková nejednoznačnost by se rozhodně neměla vyskytovat, neboť v přejatém popisu biotopu zůstaly, snad nedopatřením, snad z nevědomosti, i druhy, které v daném území zřejmě vůbec nerostou a pravděpodobně ani nikdy nerostly (viz *Cirsium canum* v PP Hořehledy) nebo zde při žádném z uvedených průzkumů nebyly nalezeny (viz *Aruncus vulgaris* a *Hordelymus europaeus* v PR Kokšín).

Úroveň jazykového zpracování: (2) práce je jazykově zpracována na standardní úrovni

Komentář: str. 8 – nesprávně psáno Shanon-Wienerův index namísto Shannon-Wienerův index

Přesnost formulací a práce s odborným jazykem: (2) autor má dostatečný pojmový aparát

Formální zpracování - celkový dojem: (2) práce je formálně v pořádku, celkový dojem je dobrý

Splnění cílů práce: (3) cíle práce byly splněny, některé dílčí cíle byly opomenuty

Komentář: Ačkoliv je v zásadách pro vypracování uveden jako jeden z cílů práce návrh vhodných ochranných opatření, nebyla ani na obecné úrovni, ani na úrovni konkrétních ZCHÚ žádná takováto opatření navržena.

Formulace závěrů práce: (3) závěry jsou dostatečně formulovány a jsou významné pro další využití

Odborný přínos práce a její praktické využití: (2) práce je po odborné a praktické stránce dobře využitelná

Celkové hodnocení práce:

Návrh hodnocení práce známkou: velmi dobře

Doporučuji práci k obhajobě: ANO

Otázky k obhajobě:

Otázka 1: Proč se autorka podrobněji nezabývala kromě chráněných také ohroženými druhy rostlin (viz Černý a červený seznam cévnatých rostlin ČR, Procházka /ed./ 2001) a nevěnovala větší pozornost některým (v případě správného určení) z Brd poprvé uváděným nebo dosud

nepublikovaným druhům, jako jsou *Populus nigra* či (v užším pojetí - viz Kubát 2002) *Bromus ramosus*?

Otázka 2: Proč nejsou v závěru práce navržena žádná managementová opatření? Jaká opatření k udržení nebo vylepšení stávající situace v jednotlivých ZCHÚ považuje autorka za potřebná?

Další připomínky, vyjádření a náměty k obhajobě práce resp. k jejímu dalšímu využití:

1. Kokšín, i když je již přímo na hranici, patří stále ještě k f.o. Brdy a formálně tudíž do oblasti květeny horské (oreofytika), nikoliv do oblasti mezofytika, jak chybně uvádí autorka (str. 11). 2. Kap. 5.3 – ke které obci Nepomuk se vztahují klimatologická data v tab. 1 (str.12)? Autorka uvádí pouze "stanice v Nepomuku", ale uvedené průměrné roční teploty (8-9.4°C) jsou pro obec ležící na úpatí Brd v okrese Příbram příliš vysoké, měly by se zde pohybovat zhruba v rozmezí 6.5-7.5°C (viz Cílek a kol. 2005). Naměřené hodnoty tudíž spíše odpovídají obci Nepomuk v bývalém okrese Plzeň-jih a jejich použití pro charakteristiku klimatických poměrů studované oblasti není vhodné. 3. Kap. 7.2 PR Kokšín: str. 25 – kostřavová bučina s *Festuca altissima* (6. Kostřavová bučina) se nevyskytuje "na skalách", ale spíše na svahu s příp. vystupujícími skalkami (viz příloha 23, obr. 1); str. 26 – *Dryopteris filix-mas* a obzvláště pak *Galium odoratum* rozhodně nejsou "typické smrčínové druhy", *Galium odoratum* je považováno spíše za druh květnatých bučin. 4. Kap. 7.5 PR Chynínské buky: str. 31 – *Bromus ramosus* je v Čechách dosti vzácným druhem, takže se jedná buď o zcela ojedinělý nález, pravděpodobně první údaj z Brd, jehož regionálně-fytogeografického významu si autorka vůbec není vědoma, nebo, a to je mnohem pravděpodobnější, o záměnu s *Bromus benekenii*, který je v Brdech relativně běžným druhem; protože *B. ramosus* (sensu Kubát 2002) není z Brd vůbec znám, měl by být jeho údaj kvůli možnosti ověření správného určení doložen herbářovou položkou.

Datum: 06. 05. 2009

Podpis oponenta bakalářské práce:

